

Kouvola

Asukasluku 31.12.2019	82 113
Väestöennuste 2030	74 327
Ikärakenne 2019	(% väestöstä)
0–6-vuotiaita	uusin tieto: 4 570 (5,6 %) arvio vuoteen 2030: 3397 (4,6%)
7–15-vuotiaita	uusin tieto: 7237 (8,8 %) arvio vuoteen 2030: 5272 (7,1%)
16–64-vuotiaita	uusin tieto: 47298 (57,6 %) arvio vuoteen 2030: 39879 (53,6%)
65–84-vuotiaita	uusin tieto: 20040 (24,4 %) arvio vuoteen 2030: 21799 (29,3%)
85 v. täyttäneitä	uusin tieto: 2968 (3,6 %) arvio vuoteen 2030: 3980 (5,3%)
Koulutustasomittain 2018	uusin tieto 326,1
Väestöllinen huoltosuhde 2019	uusin tieto 70,5
Taloudellinen huoltosuhde 2018	uusin tieto 157,2

Erityispiirteet

Kouvola on Kymenlaakson suurin kunta sekä pinta-alan (maa-ala 2 558 km²) että väestömäärän (82 113) suhteen. Väestötiheys 32,10 as./ km² on lähellä koko Kymenlaakson arvoa, mikä on 33,24 as./km². Väestömuutos (2018–2019) oli -1,3 % eli täsmälleen sama kuin koko Kymenlaaksossa.

Kouvolassa myös väestön ikärakenne on hyvin samankaltainen kuin koko Kymenlaaksossa eli alle 15-vuotiaiden osuus on 13,3 % (Kymenlaakso 13,4 %), 15–64-vuotiaiden osuus on 58,6 % (Kymenlaakso 58,6 %) ja yli 64-vuotiaiden osuus on 28,0 % (Kymenlaakso 28,1 %).

Hyvinvoinnin strategiset kärjet ja painopistealueet

Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset:

- Kouvolan kaupunkistrategian mukaan Kouvola 2030 on uskaltava, rohkea ja innostava kasvualusta kaikkien kehittyä ja kasvaa.
- Kaupungin vahvuuksiin tukeutuen kasvukärkeä ovat lasten kasvu, nuorten kasvu ja yritysten kasvu.
- Kaupunkistrategiaa toteutetaan kahden kasvuohjelman kautta: Elinvoiman kasvu ja Hyvinvoinnin kasvu. Kaupunkistrategiaa ja kasvuohjelmia seurataan valittujen indikaattorien avulla (välitavoite 2023, tavoite 2030).
- Seurattavia hyvinvoinnin kasvutekijöitä ovat mm. väestömäärä- ja rakenne, koettu terveys ja liikunnan harrastaminen.
- Terveiden edistäminen sisältää parhaan lähikulttuurin, palvelujen vaivattoman saannin, innostavan palveluasenteen ja ennaltaehkäisevät palvelut.
- Asiakkaiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen tukevat kaupungin statuksen kasvua.

Hyvinvoinnin kasvu -ohjelman 2020–2023 mukaisesti päämääränä on hyvinvoinnin vahvistaminen ja mielekäs ja merkityksellinen elämä. Päämäärää tukevat neljä tavoitetta:

- Terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen
- Työllisyyden parantaminen
- Arjen turvallisuus

Ohjelman tavoitteista johdetaan vuosittaiset hyvinvointitavoitteet Hyvinvointisuunnitelmaan, josta ne otetaan talousarvioon ja -suunnitelmaan ja raportoidaan tilinpäätöksessä ja edelleen vuosittaisessa hyvinvointikertomusraportissa. Tavoitteista on valmisteilla tiekartat, joissa asetetaan tekemisen painopisteet eri vuosille. Näistä tekemisistä luodaan yksityiskohtaiset projektisuunnitelmat, jotka tuodaan päätöksentekoon arvioitaviksi.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus:

elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen		terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen	
		Kouvola/ Kymenlaakso	Kouvola/ Kymenlaakso
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta % 8.–9. lk lukion 1.–2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.–2. lk (Kouluterveyskysely 2019)	7,0 / 8,8 4,3 / 4,9 24,2 / 29,4	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi % 8.–9. lk, lukion 1.–2. lk, ammattillisen oppilaitoksen 1.–2. lk (Kouluterveyskysely 2019)	20,4 / 21,1 17,8 / 19,0 16,4 / 19,1
Nuuskaa päivittäin % 8.–9. lk lukion 1.–2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.–2. lk (Kouluterveyskysely 2019)	3,7 / 5,2 2,5 / 2,4 12,8 / 14,6	Ylipaino, % 8.–9. lk, lukion 1.–2. lk, ammattillisen oppilaitoksen 1.–2. lk (Kouluterveyskysely 2019)	17,9 / 17,7 19,0 / 17,8 22,3 / 23,4
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran % 8.–9. lk lukion 1.–2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.–2. lk (Kouluterveyskysely 2019)	7,8 / 9,6 7,1 / 9,6 17,0 / 22,6	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4.–5. lk 8.–9. lk lukion 1.–2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.–2. lk (Kouluterveyskysely 2019)	41 / 39,3 24,2 / 22,6 14,6 / 14,0 13,2 / 14,1
Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa (Sotkanet 2019)	7,7 l / asukas	Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus % 8.–9. lk (Kouluterveyskysely 2019)	11 / 12,6
AUDIT, alkoholinkäyttömittari (Efficac Lifecare) 8 pistettä, % vastanneista 8 pistettä tai enemmän = alkoholin käytön riskit kasvaneet	18–64-v. 312 / 3270 vastaajaa =9,5 % 65 vuotta täyttäneet 60 / 2049 vastaajaa =2,9 %	Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä (Sotkanet 2019)	26,4 / 24,8
		TEA-viisari (THL): Kulttuuri/osallisuus/yhteistoiminta Kulttuuri/seuranta ja tarveanalyysi/ yhteenveto hyvinvointikertomuksessa	100 / 88 pistettä 100 / 73 pistettä
-Kouvolaan perustettiin v. 2019 alusta kokopäiväinen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin toimi. Vuoden aikana toimenpiteitä erityisesti nuuskan käytön vähentämiseksi on tehty runsaasti. -THL:n tekemän jätevesitutkimuksen (2018) mukaan huumeiden kokonaiskäytön osalta Kouvola oli mukana olleista kaupungeista sijalla kolme. Eniten amfetamiinia käytettiin Kouvolaassa, jossa huumejäämien määrä jätevedessä oli		-Kouvolaassa on tehty vuosittain Hyvinvointikarttakysely 8.-luokkalaisille oppilaiden hyvinvoinnin seurantaan. Tilastollisesti oppimisessa ja koulukäynnissä ikäluokalla sujuu aiempaa vuotta hieman paremmin. Tunne-elämän ongelmat, masennuksen ja ahdistuneisuuden kokemus keskittyy tyttöihin. Vastausten perusteella ikäluokalla uni ja uneen liittyvät ongelmat olivat lisääntyneet, ja fyysisessä aktiivisuudessa on ollut havaittavissa laskeva trendi.	

Hyvinvoinnin kuntakortti Kymenlaakso

<p>kaikkiaan 169,3 milligrammaa tuhatta asukasta kohden.</p> <p>-Kuusankoskella ilmenneen huumeilanteen purkamiseksi perustettiin 2020 Kymsoten vetämä moniammatillinen työryhmä</p> <p>-AUDIT-kyselyn mukaan vuonna 2019 ikäryhmässä 18–64-vuotiaat kasvua on niiden määrässä, jotka eivät käytä alkoholia lainkaan sekä niiden määrässä, joilla käytön riskit ovat erittäin suuret. Sama ilmiö on havaittavissa 65 vuotta täyttäneiden kohdalla, ja se kertoo osaltaan hyvinvoinnin polarisoitumisesta.</p>		<p>-Koulukiusaaminen on vähentynyt edelleen, ja osuus on valtakunnan tasoa alhaisempi lukuun ottamatta lukioikäisiä. Kiusaamisen siirtyminen nettiin tekee puuttumisen vaikeammaksi. Kaikissa kouluissa toimii KIVA koulu -ohjelma ja kiusaamiseen puuttumisen kynnyks on matala.</p> <p>-Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25–64-vuotiaiden määrä on Kouvolassa kasvussa. Naiset saavat päivärahaa huomattavasti useammin kuin miehet. Myös 8.–9.-luokkalaisten kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus ilmenee suurella määrällä työttöillä. Kouvola on lähdössä v. 2020 mukaan Mieli ry:n ja useiden kuntien kanssa mielenterveysosaamisen vahvistamisen valtionavustushakuun sekä mielenterveyden edistämisen työkalupakin kehittämiseen kunnissa.</p> <p>-Kulttuurisen hyvinvoinnin tuottamisessa Kouvola sijoittuu valtakunnallisesti erittäin hyvin. Kouvola on lähdössä mukaan kansalliseen Kulttuurihyvinvointia vaikuttavasti -hankkeeseen.</p>	
<p>elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä</p> <p style="text-align: right;">Kouvola/ Kymenlaakso</p>		<p>merkitykselliseen elämään</p> <p style="text-align: right;">Kouvola/ Kymenlaakso</p>	
<p>Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0–17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL lastensuojelurekisteri 2018)</p>	<p>1,4 / 1,4</p>	<p>Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä, % 8.–9. lk lukion 1.–2. lk amm. oppilaitos (Kouluterveyskysely 2019)</p>	<p>43,1 / 44,4 51,4 / 49,9 51,1 / 50,2</p>
<p>Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4.–5. lk 8.–9. lk oppilaista (Kouluterveyskysely 2019)</p>	<p>17,5 / 19,2 20,9 / 25,4</p>	<p>Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.–9. lk lukion 1.–2. lk amm. oppilaitos (Kouluterveyskysely 2019)</p>	<p>9,1 / 8,8 7,8 / 7,6 7,9 / 8,8</p>
<p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä/10 000 vastaavan ikäistä (THL Sotkanet 2017)</p>	<p>368,5 / 312,7</p>	<p>Työttömät, % työvoimasta (Työttömyysaste strategiassa) (Ely-keskus, työllisyyskatsaus 2019)</p>	<p>11,2</p>
<p>Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet: - henkilövahinkoon johtaneet tieliikenneonnettomuudet 83 - tieliikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä 107 (ikäryhmän 100 000 asukasta kohden)</p>	<p>Tilasto-keskus 2019</p>	<p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet 2018, Kela 2019)</p>	<p>2,2 (2018) 1,6 (2019)</p>
		<p>Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet, Eläketurvakeskus)</p>	<p>8,9 (2018) / 8,8 8,8 (2019)</p>
		<p>Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL, Sotkanet)</p>	<p>90 (2018) / 90,6 90,4 (2019)</p>
<p>-Lastensuojeliasiakkaiden määrä sekä lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian asiakasmäärät ovat Kouvolassa nousseet. Kouvola on mukana Kymsoten kokoamassa maakunnallisessa perhe- ja</p>		<p>-Niiden lasten ja nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää, on Kouvolassa noussut lievästi vuodesta 2013 alkaen. Yksinäisyys on todennäköisesti yhteydessä myös kiusatuksi tulemisen kokemuksiin.</p>	

<p>lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintamallia kehittävässä verkostossa.</p> <p>-Kouvolan varhaiskasvatuksessa on käytössä Kehittävän Palautteen menetelmä laadun kehittämiseksi. Kouvolan päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa lasten positiivisten tunteiden kehitys on ollut huomattavassa noususuunnassa muuhun Suomeen verrattuna.</p> <p>-Positiivista arjen turvallisuudessa on tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien laskeva trendi Kouvolassa niin, että määrä on vähäisin vuoden 2011 jälkeen.</p> <p>-Kansanterveyttä metsästä -hankkeeseen osallistumisella tavoitellaan luonnon terveys- ja hyvinvointivaikutusten saavutettavuuden parantamista.</p>		<p>-Hyvinvoinnin ongelmat kasautuvat usein heikosti toimeentuleville. Toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkaiden osuus väestöstä on Kouvolassa kasvussa. Myös työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on koko maahan verrattuna suuri. Toisaalta työttömien kuten myös pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt.</p> <p>-Yhdistyksillä on entistä suurempi rooli hyvinvointia edistävien matalan kynnyksen palvelujen tuottajina. Porukkatalo kokoaa yhteen yhteisöjä, järjestöjä ja kaupungin toimijoita, tapahtumia ja tilaisuuksia järjestetään yhdessä.</p> <p>-Kotoutumista tuetaan ja monikulttuurisuutta vahvistetaan laajalla verkostotyöllä. Kaikkien Kouvolan -monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma 2019–2022 esittää tavoitteet mm hyvän ja aktiivisen arjen sekä hyvien väestösuhteiden luomiseen.</p>	
--	--	---	--

Keskeiset hyvinvoinnin vahvuudet ja haasteet

3–5 keskeisintä vahvuutta ja haastetta. Huomioiden kaikki ikäryhmät.

Positiivinen kehitys:

- Lapset ja nuoret: Tupakointi ja nuuskan käyttö, koulukiusaaminen ja nuorten työttömyys ovat vähentyneet. Varhaiskasvatuspäivän aikana tehdyissä havainnoinneissa on todettu lapsilla positiivisten tunteiden osuuden kasvaneen.
- Nuoret ja nuoret aikuiset: Koettu terveys on parantunut lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa; terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien määrä on kääntynyt laskuun v. 2017 jälkeen. Kouvolan tilanne on vertailukuntien paras ja koko maata selvästi parempi.
- Työikäiset: Työttömyysaste ja pitkäaikaistyöttömien osuus on edelleen laskenut.
- Ikääntyneet: Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus on hieman noussut edelliseen vuoteen verrattuna palvelurakennemuutoksen tavoitteiden mukaisesti. Kotihoidon palveluiden piiriin pääsi jonottamatta, ja ikäihmisten kotona asumista tukevia toimintamalleja on vahvistettu. Yksinäisyyden tunne hoiva-asumisessa on pienentynyt.
- Kaikki ikäryhmät: Yhteisöllisyys oli vuoden 2019 tavoitteessa vahvasti esillä. Porukkatalon sisään rakennetut palvelut tuottivat tilaisuuksia sekä kuntalaisten oman aktiivisuuden kautta syntyneitä yhteisiä toimintoja, ja kirjastot ovat kehittyneet yhä enemmän yhteisöllisen toiminnan paikoiksi. Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet sekä kuolleiden ja loukkaantuneiden määrät ovat vähentyneet edellisvuodesta, ja määrät ovat pienemmät kuin kertaakaan v. 2011 jälkeen.

Negatiivinen kehitys:

- Kaupungin taloudellinen tila on erittäin heikko, mikä vaikuttaa myös hyvinvointia tukevien palveluiden kehittämiseen.
- Lapset ja nuoret: Lasten osallisuuden kokemus luokkayhteisössään on vähentynyt. Lastensuojelun piirissä olleiden määrä on kasvanut. Tämä ei-toivottu kehityssuunta osoittaa, että palvelujärjestelmä ei edelleenkään pysty tarjoamaan riittävän varhaista ja tarpeeseen vastaavaa tukea kaikille lapsille ja nuorille. Tätä osoittaa myös etsivän nuorisotyön asiakkaiden elinoloraportti. Kiusaamisen vähentyminen ei poista tarvetta jatkaa ja kehittää kiusaamisen vastaista työtä, koska koulukiusaaminen etenkin pitkään jatkuessaan on vakava uhka terveydelle, hyvinvoinnille ja koulumotivaatiolle. Haasteena on kiusaamisen siirtyminen sosiaaliseen mediaan.
- Nuoret ja nuoret aikuiset: Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on kasvanut. Lukiolaisten nuuskankäyttö on lisääntynyt, erityisesti tyttöjen osalta. Lisäksi nuorten hyvinvointia heikentävinä tekijöinä nousevat esiin liian vähäinen liikunta ja mielenterveyden haasteet. Kouluterveyskyselyn mukaan hengästyttävän liikunnan harrastaminen vapaa-ajalla lukion ja toisen asteen ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla on edelleen vähentynyt.
- Työikäiset: Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden osuus 25–64-vuotiaista on edelleen kasvussa. Naisten osuus päivärahaa saavista on huomattavan suuri miehiin verrattuna.
- Ikääntyneet: Yksinäisyyttä kokevien määrä kotihoidossa on edelliseen vuoteen verrattuna kasvanut.

Hyvinvointitavoitteet 2020–2025

1. Terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen

- Mielen hyvinvoinnin edistäminen eri väestöryhmissä kehittämällä ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen malleja
- Nuorten nuuskan käytön vähentäminen
- Arkiliikunnan ja liikunnan harrastamisen lisääminen eri ikäryhmissä
- Kulttuurin saavutettavuuden edistäminen
- Kansanterveyttä metsästä -toimintamallin jalkauttaminen

2. Osallisuuden vahvistaminen

- Aluetoiminnan ja yhteisötyön yhteensovittaminen, aluetoiminnan vaikuttavuusarviointi ja edelleen kehittäminen
- Matalan kynnyksen kohtaamispaikka -toimintamalli yhteistyössä kirjaston kanssa
- Osallisuuden edistämisen toimintamalli yksinäisyyden vähentämiseksi eri ikäryhmissä
- Uudenlaisen järjestöyhteistyön toimintamalli
- Vapaaehtoistyön toimintamalli
- Kaupunkiympäristön vihertämisen toimintamallin jalkauttaminen

3. Työllisyyden parantaminen

- Koulutusyhteistyön kehittäminen mm. palkkatukipaikkojen opinnollistaminen
- Yhteistyöverkoston kehittäminen (Ely, TE, Kinno, Kymsote, oppilaitokset, yritykset)
- Työllisyydenhoidon näkökulmien vieminen yhteisötoimijoiden toimintaan
- Osallisuutta edistävän toiminnan kehittäminen myös työllistymistä edistäväksi
- Työllistämisehdon käyttäminen hankinnoissa
- Perheystävällinen työnantaja

4. Arjen turvallisuus

- Osallistuminen perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn
- HINKU-foorumi (hiilineutraaliutta ja ympäristöystävällisyyden toteutumista tukevan toimintamallin vahvistaminen)
- Kestävän kehityksen tavoitteenasetanta ja mittaaminen kunnissa -hanke (tavoitteiden ja indikaattoreiden asettaminen mittaamaan kestävää kehitystä)
- Sitran tulevaisuuslaboratorio (luontopohjaiset ratkaisut kaupungistumisen haasteisiin, viherryttäminen)
- Turvallisuusviestintä (turvallinen kaupunki -kuvan vahvistaminen)

Lisätietoja: Hyvinvointikoordinaattori Tarja Alamattila

Yhteystiedot: tarja.alamattila@kouvola.fi